73. ՉԱԽՉԱԽ ԹԱԿԱՎՈՐ

Ճաղցւպանմ կէլնի, ակնատ կտնի օրմ՝ աղվես կպռնի: Աղվեսն իսոր աղաչանք կինի, կասի ծի պան մ'անե, էլնեմ քե մարթ, քե չատ աղեկութեն կանեմ: Էն էլ ւպան չանե. կթողնի պայ: Աղվեսն էլ, աղորթ կէլնի իսոր մարթ, կմեզի, կասի. ի՞նչ անեմ, ի՞նչ չանեմ, որ իսոր ւաղեկութնիյն էլնեմ:

Էն երկիրն էլ թակավորըմ կա, մեյ չատ խորոտ աղջիյ կէլնի ինոր: Աղվեսն ի՝ օրմ կէրթա էն թակավորուն կասի. - Ծեր չափ տվեք, Չախչւախ թակավրուն (ճաւղյպնի խեփն ի) քիչմ ոսկի կա, չափի տա:

Թւակավորն էլ հեքմւաթ կմնա, կասի՝ էսա Չախչախ թակավորն ինչ կանդար խոջա ի, որ ոսկին չափով կչափի. կէլնի կուտա: Աղվես չափ կառնի կուգա, քանիմ խատ ոսկի կճարի, կխճի չափի ճեղքեր, մեկել օր կտւանի կուտա եփ, կտառնա:

Թւակավոր կւասի. - Մեյ խատ չափ զարկեք գետին, տիսնանք իսկի ոսկի մնայեր ի ճեղքեր:

Կզանեն գետին, աղորթմանց, քանիմ ոսկի կթափի մեչեն. էն զախ կավատւա:

Օրմ էլ կուգա կասի. - Ծեր չափ տվեք, Չւախչախ թակավրուն քիչմ ակունք կա, չափենք տանք:

Կուտան, էլմ կառնի կուգա, քանիմ խապ ակունք կճարի, կխճի ճեղքեր, կտւանի կուտա եփ: Ինոնք էլ էլմ կզանեն գետին, որ ակունք կթափեն, կասեն էլմ՝ աղորթ ի, սյերընքտեր կմնա պայ:

Կմնա քանիմ օր կընցնի, աղվեսն էլմ կուգա էն թակավրուն կասի. - Չախչախ թակավոր պիտի փսայվի, կուզի որ քո ախչիյն առնի:

Թւակավրու խելք ուրախութնե կէրթա, կասի. ապա որ չափեկով ոսկի, ակունք ունեցողին չի տամ, էլ վի՞ր տամ:

Կասի. - Շւապ աղեկ, տե կնայեք թադբիր տեսեք, էկեք տարեք:

Աղվեսն ի, ուրւախ-ուրախ կուգա ճաղյպնին կասի. - Թակավրու ախչիկ նշաներ եմ քե:

- Ծո ի՞նչ կասես, ծըռա՞ր: Ծո ի՞նչ նշանիյիր:

- Խա, - կասի, - գեռ ըսկնա, ըսկնա արի. էն էլ ասայ դե կնայեք յաղբիր փեսեք, էկեք փարեք:

Ճաղըպան էլ կասի. - Ծո ի՞նչ կանանք, որ ինչ թադբիր փինանք:

Աղվես կասի. - Քե լաղա չկա. ալբաթ պամ կանենք:

Ճաղըպան էլ կասի. - Դե ադեկ:

Աղվեսն ի, մեկ-էրկու օր կմնա, կէլնի կէրթա մո թակավոր, կասի. - Վայա, մենք թադարյուք փիսեր ինք, օր պիպի կինք խարս փանինք. նազասփան դյուշմնի աքըրներ պվին վեր Չախչախ թակավրուն, ինչ կեր չկեր թալնիյին, զավթիյին. ինքն էլ մենայ ջեորով փախավ, գեռ մկա իկե մտե, էնափեղ ճաղայմ կա, ինոր մեչ: Ձիկ օրոխկեյ որ դամիս ծեռքմ յալավ, մե խապ ծի. քիչմ փարա, մե խապ էլ սարա փաս, որ փսայվի պռծնի, նոր էրթա ինոնց խերն անիծի:

Թակավորն էլ կէլնի ուզածներ կուփա, աղվես կպիրի կխագույի, կխեծույի ծին, կփանի: Կէրթան կմտնեն սարեն, կելնեն թակավրու էօդեն, իսոր կնսփույեն վիրին գլեոխ, իքրամ, ազաթ էլ խոսկ չուզե:

Ճաղըպան, թե ըսկուն խալավ իսկի չի փիսե, հա մաթմաթ կիրիշկի վեր ուր խալվընեըրայ, թուրլու-թուրլու կերեր կպիրեն՝ չուփե (խեղճն ապա ճաղըյի կլոճից կայրի ինչ ի փիսե). խաբար կուփան, ծեն չխանե:Աղվըսուն կխառցույեն կասեն՝ էսա Չախչախ թակավորն ինչի՞ ըսկնա իրաք կփեպնի:

- Հը, - կասի, - ապա էն ըսկնա խալվի, ըսկնա կերի, ըսկնա փան կխավնի՞. ուր առճի խալվըներ. առճի կերեր, քեռշկ-սարեք միփ պիրելով կիրիշկի իսոնց, կասի՝ «Խոնք ի՞նչ են որ ես խայնեմ, ուփեմ»: Ամա ինչխ անի, գեռ դամիս ընեա էլե, ինոր խամար նմուշմ փառցեր ի:

Խնոնք էլ կասեն. - Պան չկա, ապա թող կասաֆաթ չանի: Աստուած օղորմած ի, զայի պամ կէլնի:

Կպիրեն յոթն օր, յոթ կիշեր խարսնիս կանեն, կփակեն. կպռծնեն: Չախչախ թակավորն էլ փել գեռ պլիփի էրթա դյուշմընքփերայ խերն անիծի: